

Obsah

Životopisy autorů	8
Předmluva	10
1. Od elitního přes masové k univerzálnímu terciárnímu vzdělávání: konceptuální rámec	14
<i>Petr Pabian</i>	
1.1 Elitní, masové a univerzální terciární vzdělávání	15
1.2 Od elitního k univerzálnímu: kam došla Česká republika? ..	21
1.3 Od elitního k univerzálnímu? Přehled tematických kapitol	24
Použitá literatura	26
2. Od elitního k univerzálnímu terciárnímu vzdělávání: tematické pohledy	27
2.1 Studenti v procesech univerzalizace terciárního vzdělávání	27
<i>Libor Prudký</i>	
2.1.1 Vývoj nárůstu počtu studentů terciárního vzdělávání – pokus o strukturální pohled	29
2.1.2 Některé souvislosti posunů v průběhu studia	40
2.1.3 Změny v rovnostech šancí ke studiu terciárního vzdělávání v České republice?	46
2.1.4 Diference v kvalitě vzdělávání uvnitř terciárního vzdělávání v České republice?	53
2.1.5 Poznámka o diferencích v participaci studentů na vzdělávání a fungování vysokých škol	57
2.1.6 Místo shrnutí a závěrů	58
Použitá literatura	59
2.2 Vyučující na cestě od elitního přes masové k univerzálnímu terciárnímu vzdělávání	60
<i>Petr Pabian</i>	

2.2.1	Kvantita a kvalita: pokles, nebo diverzifikace kvality?	64
2.2.2	Relevance: komu patří terciární vzdělávání a výzkum?	68
2.2.3	Akademická komunita: konec společenství?	73
2.2.4	Závěr	79
	Použitá literatura	80
2.3	Výzkum v terciárním vzdělávání	84
	<i>Karel Šima</i>	
2.3.1	Úvod – proces masifikace a proměny výzkumné kapacity vysokého školství	84
2.3.2	Výzkum ve vysokoškolské politice – vysoké školy v politice výzkumu	85
2.3.3	Posilování výzkumné kapacity vysokého školství od konce devadesátých let	89
2.3.3	Výzkumná kapacita	93
2.3.4	Závěry	104
	Použitá literatura	105
3.	Masifikace a obsahy terciárního vzdělávání	107
	<i>Libor Prudký</i>	
3.1	Jaké jsou cíle masifikace terciárního vzdělávání?	107
3.2	Vybrané vlivy na obsahy terciárního vzdělávání	110
3.2.1	Vzdělanostní společnost a její rozpory jako první z rámců obsahu terciárního vzdělávání	111
3.2.2	Koncepty vzdělávání a jejich možnosti jako obsahových východisek pro zacílení variant terciárního vzdělávání	113
3.2.3	Vzdělávání jako součást utváření osobnosti a společenství	115
3.3	Vybrané koncepty obsahových směřování současné společnosti	119
3.3.1	Koncept kvality a udržitelnosti života jako naplnění teorie racionální volby	119
3.3.2	Koncept otevřené společnosti jako rámec rozvoje kvality a udržitelnosti života	123
3.4	Svoboda jako kritérium pro odpovědi na otázku po obsahu a cíli současných společností i jako součást obsahů vzdělávání	127

3.5	Diferenciace obsahů terciárního vzdělávání a učení se svobodě jako jejich atribut	131
	Použitá literatura	133
4.	Závěr: shrnutí a výhledy	136
4.1	Shrnutí: české vysoké školství mezi elitním a univerzálním	137
4.1.1	Vnímání přístupu k terciárnímu vzdělání	137
4.1.2	Funkce vysokého školství	138
4.1.3	Kurikulum a formy výuky	139
4.1.4	Studentská kariéra	139
4.1.5	Institucionální diverzita	140
4.1.6	Rozhodovací mechanismy na celostátní úrovni ...	140
4.1.7	Standardy kvality	141
4.1.8	Kritéria pro vstup	141
4.1.9	Akademická správa	142
4.1.10	Vládnutí v rámci institucí	142
4.1.11	Pokus o celkový pohled: nerovnoměrnosti vývoje a výsledná napětí	143
4.2	Výhledy: rozšiřování horizontů	144
4.2.1	Studenti a jejich působení v rámci rozvoje vysokoškolského vzdělávání	144
	<i>Libor Prudký</i>	
4.2.2	Vyučující a budoucnost českého terciárního vzdělávání	146
	<i>Petr Pabian</i>	
4.2.3	Výzkum ve třech fázích masifikace VŠ	148
	<i>Karel Šima</i>	
4.2.4	Rozvoj terciárního vzdělávání u nás bez zvažení obsahů a cílů	150
	<i>Libor Prudký</i>	
	Použitá literatura	152
	Příloha: Grafy a tabulky	153
	Rejstřík	160